

Šéf důchodové komise: Na penze bude vždy

Pozornost, kterou veřejná správa v Česku věnuje penzijnímu systému, je nedostatečná. Katastrofické scénáře některých politiků a analytiků, že systém může zkolabovat a na důchody nebude, se však nenaplní. Po posledním jednání důchodové komise to prohlásil její předseda Martin Potůček.

pátek 15. září 2017, 4:35
svj , ČTK

Martin Potůček
FOTO: Kateřina Šulová, ČTK

„První (průběžný) pilíř penzijního systému nezkolabuje. Na důchody bude vždycky. Stát si nemůže dovolit nechat své občany na holičkách. Jiná věc je, jestli důchod bude důstojný. Bude lépe nebo hůře pokrývat potřeby důchodců,“ uvedl Potůček.

Důchodový systém je podle něj specifický v tom, že nynější rozhodnutí ovlivní situaci za 20 či 30 let. Dodal, že by byla škoda, kdyby názory a návrhy jím vedené komise spadly s koncem její činnosti pod stůl. Budou podle něj ještě rozpracovány a zveřejněny v říjnu letošního roku.

Nynější model důchodové komise, kterou tvořili politici, experti, odboráři i zástupci různých organizací, nebyl při hledání podoby důchodové reformy příliš úspěšný. Po volbách by se měl najít účinnější způsob práce na reformních krocích, který by rychleji vedl k dohodě a k promítnutí změn do systému penzí, vyplývá ze závěrečné zprávy o činnosti důchodové komise.

Zřízení komise si vláda Bohuslava Sobotky (ČSSD) předsevzala ve svém programu. Tým měl přijít s „komplexním a vzájemně provázaným souhrnem návrhů“, který by zajistil stabilitu důchodové soustavy i přiměřené penze. To se ale nedaří, penzijní systém je dlouhodobě v deficitu. Schodek v posledních letech sice klesal, ale snížil se jen díky konjunktuře, tedy vysoké zaměstnanosti a vyšším odvodům z rostoucích mezd.

Senioři v Česku jsou přitom v naprosté většině závislí na důchodu od státu a jejich příjem se po nástupu do penze propadá.

„Pokus o ustavení dialogu politiků, odborníků a úředníků a také představitelů zájmových skupin a veřejnosti o důchodové reformě uspěl jen částečně,“ uvádí závěrečná zpráva komise. Hlavní překážkou byl rozdílný pohled na směr důchodové reformy. Na obtížné hledání shody si už dřív stěžovali i někteří členové komise.

Komise od května 2014 schválila deset návrhů na změny v důchodovém systému. Devět z nich ministerstvo práce předložilo vládě, osm z nich pak v parlamentu uspělo a promítly se do zákonů.

Komise připravila postup zrušení reformy někdejší pravicové vlády, tedy tzv. druhého pilíře, který podle odborníků nebyl pro většinu lidí výhodný. Navrhla také zastavení zvyšování důchodového věku na 65 letech s pravidelným přehodnocováním délky života, model vyšší valorizace či spoření na penzi i pro děti. Koaliční dohoda počítala původně i s úpravou „zdanění práce“, posílením zásluhovosti a oceněním výchovy dětí.

Sobotkova vláda se rozhodla věk nástupu do penze dál nezvyšovat a nastavit horní limit na 65 letech. Prosadila pak i to, aby mohla zvyšovat důchody víc, než jí ukládá zákon. Může je zvednout bez ohledu na ekonomické ukazatele až o 2,7 procenta.

Od příštího roku se také má změnit způsob přidávání důchodcům. Penze se budou zvedat o polovinu růstu reálných mezd místo nynější třetiny a o růst nákladů seniorů místo nákladů všech domácností.